

Горските пожари през 2024 г.

БЕЗОТГОВОРНОСТТА Е НАЙ-ОПАСНАТА ИСКРА

Съгласно статистиката на Националният институт за метеорология и хидрология лятото на 2024 г. (месеците юни, юли и август) е най-горещото и едно от най-сухите в България от началото на века.

Юни бе най-топлият от 1930 г. насам, а юли е почти толкова топъл, колкото е бил през 2012 г. – най-топлият досега. Август също е един от най-горещите в сравнителен план месеци.

Сезонните количества валежи в по-голямата част от страната са под или около климатичната нор-

ма. След хладния и дъждовен май юни е с валежи под нормата, което доведе до ранно засушаване през юли. Сушата продължи и през август.

През април и май вследствие на падналите обилни валежи се натрупа голямо количество биомаса (тревна постилка и храсти). Тези условия в комбинация със силен вятър особено в горещите следобедни часове на деня, създадоха условия за възникване и впоследствие бързо разпространение и разрастване на пожари.

През първите 9 месеца на годината в горските територии в страната възникнаха 549 пожара, които обхванаха площ 170 594 декара. От тях 15 321 дка са пострадали от върхови пожари.

Най-много пожари и засегнати площи за същия период е имало през 2000 г. – 1362 пожара на площ 463 522 дка, от които 114 226 дка са засегнати от върхови пожари, както и през 2007 г. – 1472 пожара на площ 429 802 дка, от които върховите пожари са нанесли щети върху 70 335 декара.

В ДГС – Хисар, бе обявено бедствено положение

Национален парк „Рила“ – пожар на труднодостъпни терени

Тези данни потвърждават, че предприетите организационни дейности оказват положителен ефект, тъй като в условията на наблюдавано значително затопляне и засушаване броят на пожарите и засегнатите територии от тях е значително по-малък в сравнение с 2000 и 2007 година. Трябва да се изкаже специална благодарност за самоотвержената борба с огъня и овладяването му на служителите от държавните горски и ловни стопанства, регионалните дирекции на горите, структурите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, общини, служители на Министерството на отбраната, доброволци и други. Значителен ефект в борбата с пожарите бе постигнат чрез своевременното включване на автомобили с висока проходимост, снабдени със системи за първоначална атака на пожари, верижни булдозери на териториалните поделения на държавните предприятия, летателна техника и други.

Основната причина за възникване на над 64 % от горските пожари в страната през тази година е човешката дейност, като само 6 % са вследствие на естествени причини. Около 3 % от горските пожари са причинени умишлено, а за останалите причините са неизвестни. В повечето случаи те са свързани с човешко действие и/или бездействие. В тази връзка от Министерството на земедели-

ето и храните и Изпълнителната агенция по горите бе организирана информационно-образователна кампания под името „Безотговорността е най-опасната искра“, която информира населението за последиците и щетите от пожарите. Нейната цел бе да накара хората да бъдат по-отговорни по отношение на боравенето с огън. В кампанията се включиха повече от половината области в страната – Благоевград, Варна, Велико Търново, Видин, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Сливен, Смолян, София-град, Стара Загора и Хасково.

С оглед подобряване на превантивната дейност от страна на Изпълнителната агенция по горите и на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ бе организирано извършването на съвместни проверки в горските територии с интензивни туристически потоци. Проверени са над 1700 обекта, намиращи се в места с висока посещаемост от хора и попадащи в непосредствена близост до горски територии. При извършените проверки са дадени предписания и са образувани административнонаказателни производства срещу 17 лица.

Традиционно и през 2024 г. утвърденият План за взаимодействие между ИАГ и ГД ПБЗН се изпълни съобразно поставените срокове. От отчетените резултати

може да бъде направен изводът, че спрямо изминалата 2023 г. е налице подобрение в отчетеното изпълнение на мероприятията за защита на горските територии от пожари, заложен в годишните планове за 2024 година. В някои поделения и общински структури има неизпълнение в пълен обем на предвидените мероприятия, заради което са дадени 27 предписания за срочно им изпълнение и са съставени 3 акта за установяване на административно нарушение.

От заложените 1 352 230 л. м бариерни прегради са изпълнени 1 215 750 л. метра. При заложените 1 310 841 л. м лесокултурни прегради са изпълнени 1 321 856 и при заложените 1 940 112 л. м минерализовани ивици има изпълнение на 2 114 987 л. м, като дейността продължава.

Независимо от взетите превантивни мерки горските пожари засегнаха 27 821 дка иглолистни и 120 653 дка широколистни насаждения. Смесените насаждения са на 3355 дка, а около 17 984 дка са опожарените тревни, незалесени площи и мъртва горска постилка.

Опожарените горски територии, държавна собственост, са на площ 97 016 дка, общинска собственост – 50 440 дка, частна – 18 319 дка, църковна – 516 декара. Опожарените горски територии, собственост на юридически лица, са 3522 декара.

В ДГС – Стара Загора, също бе обявено частично бедствено положение

ДГС – Маджарово, в огнения ад

През 2024 г. най-тежка бе ситуацията през юли, когато възникнаха 178 пожара, засегнали площ от 113 074 дка, от които 11 238 дка върхово. Най-големите пожари тази година са в района на ДГС – Елхово (пожарът се възобнови няколко пъти и засегна 41 814 дка), ДГС – Свиленград (2 пожара с обща площ над 27 000 дка горски територии), ДГС – Хисар (5 пожара на обща площ 8874 дка), ДГС – Маджарово (2 пожара със засегнати над 8000 декара).

Във връзка с възникналите пожари беше обявено бедствено положение в част от районите на Държавните горски стопанства – Елхово, Хисар, Тополовград, Маджарово, Свиленград, Симитли, Струмяни, а частично бедствено положение – в Държавните горски стопанства – Ивайловград, Стара Загора, Катунци, и в община Дупница заради огненото бедствие в Национален парк „Рила“.

От областните управители на Хасково, Стара Загора и Шумен бяха издадени заповеди за спиране на дейностите в земеделските земи поради високия риск от възникване на пожари.

На работна среща, ръководена от зам.-министъра на земеделието и храните д-р инж.

Мирослав Маринов, с участието на ръководството на Изпълнителната агенция по горите, директорите на държавните предприятия и регионалните дирекции по горите бе взето решение за изготвяне на план за възстановяване на опожарените площи и приоритетното възстановяване на горите в близост до населените места и ерозиралите терени. Това са част от спешните мерки, които горските структури в страната предприемат в края на пожароопасния сезон.

Важна стъпка в процеса на възстановяване на гората е изборът на подходящи дървесни видове и обезпечаване на необходимия посадъчен материал. Предстои държавните горски стопанства да изготвят необходимата документация за залесяване и подходяща почвоподготовка. Експертите ще предвидят и подходяща схема за залесяване и отглеждане в зависимост от степента на увреждане на дървесината. По време на целия процес контролните органи ще наблюдават изменението на жизненото състояние на дървостоя в опожарените площи с цел предприемане на допълнителни мерки.

Отдел „Контрол по опазване на горските територии и защита от пожари“ в ИАГ

Засегнати от огъня площи в ДГС – Елхово

ДЛС „Осогово“ след стихията